

УДК 330.47(076.5)

О.Д. Антошків,
Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича,
м. Чернівці

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ НА РІВНІ МУНІЦИПАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ МІСТА ЧЕРНІВЦІ

Розкрито сутність та особливості застосування інформаційних систем органами місцевого самоврядування в м. Чернівці. Проаналізовано веб-сайти органів місцевого самоврядування та визначено основні фактори впливу на ефективність функціонування цих веб-сайтів.

Раскрыта сущность и особенности применения информационных систем в органах местного самоуправления в г. Черновцы. Проанализированы сайты органов местного самоуправления и определены основные факторы влияния на эффективность функционирования этих сайтов.

The essence and features of application of the information system are exposed by the local self-government in Chernivtsi. The web sites of local self-government and certainly basic factors of influence on functioning efficiency of these web sites are analyzed.

Ключові слова: веб-сайт, веб-технології органів місцевого самоврядування, інформація, он/офлайн.

У сучасному світі міста стають повноцінними гравцями в інформаційному онлайн-просторі – вони вступають у діалог зі своєю громадою, тестують ідеї щодо місцевого розвитку, формують активні громадські групи, проводять роз'яснювальну роботу щодо непопулярних рішень, збирають інформацію про аварії та загрози громадській безпеці; змагаються з іншими містами за туристів, інвесторів та навіть мешканців; розвивають партнерства з іншими веб-ресурсами та ініціативами офлайн; надають електронні послуги; зрештою, прагнуть закохати у своє місто усіх, хто має доступ до мережі на відстані тисяч кілометрів.

Веб-обличчя українських міст – напевно, найбільш актуальна тема, якщо говорити про рівень знання та імідж українських регіонів та міст у світі.

У сучасному інформаційному суспільстві стрімко поширюється та утверджується ідея електронного урядування як способу організації діяльності влади за допомогою внутрішніх та зовнішніх інформаційних мереж.

Електронне урядування забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу (он-лайн), а також забезпечує легкий доступ осіб до потрібної їм інформації та послуг, незважаючи на фізичну віддаленість та час доби. В ідеалі, електронне урядування здатне забезпечити отримання громадянами адміністративних послуг 24 години на добу, сім днів на тиждень, не відходячи від персонального комп'ютера.

Саме веб-сайт органу влади є комунікативною основою, яка пов'язує його з отримувачами адміністративних послуг, тобто з громадою. Тому нерациональним буде використовувати офіційний веб-сайт органу місцевого самоврядування виключно як електронну дошку оголошень, електронний інформаційний стенд або як промоційний продукт, створений для зовнішньої аудиторії.

Проблеми інформаційного забезпечення в муніципальному управлінні досліджувались Л.Бакаєвим, О.Бакаєвим, Я.Берсуцьким, А.Берсуцьким, В.Глушковым, Р.Калюжним, М.Лепою, Т.Писаревською, В.Порохнею, В.Ситником, М.Татарчуком. Питанням удосконалення інформаційного забезпечення в системі державного управління займалися І.Клименко, Ю.Лисенко, О.Осауленко, А.Панчук, Є.Ралдугін, М.Сендзюк, В.Тронь.

Однак питання теоретико-методологічних основ розвитку державного управління в умовах інформатизації досліджені недостатньо, що знижує ефективність функціонування інформаційних систем в органах виконавчої влади. Зокрема, недостатньо приділяється увага питанням, що стосуються використання сучасних веб-технологій на рівні муніципальних органів влади.

Для оцінки офіційного сайту міста Чернівці зроблено його порівняльний аналіз із веб-сайтами міст Тернополя, Львова та Вінниці, поданий нижче. Для цього вибрані сайти міст, які мають значне відхилення позицій у такому документі, як "Рейтинг веб-сайтів регіональних центрів та середній бал регіонів України", визначеного на основі проведеного рейтингу офіційних веб-сайтів міст обласного значення України Коаліцією громадських організацій.

У результаті аналізу з'ясовано, що офіційні сайти м. Чернівці, м. Львів та м. Тернопіль у пошуковій системі Google відображаються першими, офіційний сайт м. Вінниця – на другій позиції.

Інформація на офіційному сайті м. Львів [2] згрупована у певні блоки: "Влада міста", "Прес-центр", "Львів'янину", "Економіка", "Туристу", "Афіша" та "Євро 2012". Наповненість сайту є досить вдалою. Розділ "Влада міста" містить інформацію про всі структурні органи виконавчої влади. "Прес-центр" містить в собі всі новини дня, статті, анонси, фоторепортажі тощо. Розділ "Львів'янину" характеризується тим, що тут розміщена інформація щодо методів розв'язання мешканцями міста комунальних та соціальних проблем. У розділі "Економіка" міститься інформаційний бюлетень міста, всі новини щодо економічної діяльності, а також подана структура Львівської міської ради. У блоці для туристів міститься інформація, яка потрібна бажаючим відвідати місто. Чітко визначено місця, котрі варто побачити туристу, прописано всі варіанти активного відпочинку та вказано, як дістатися саме до вибраної точки. "Афіша" сайту містить календар подій, де дати кожної події прописані на 3 місяці вперед. Активно відбувається підготовка до проведення футбольного турніру "Євро 2012", даний блок сайту містить футбольний календар проведення матчів вже на 2012 рік (рис. 1).

Основний масив інформації сайту міської ради м. Вінниця згрупований у чотири блоки: "Життя міста", "Підприємства та бізнес", "Гуманітарна сфера", "Сервіс та відпочинок". [3]

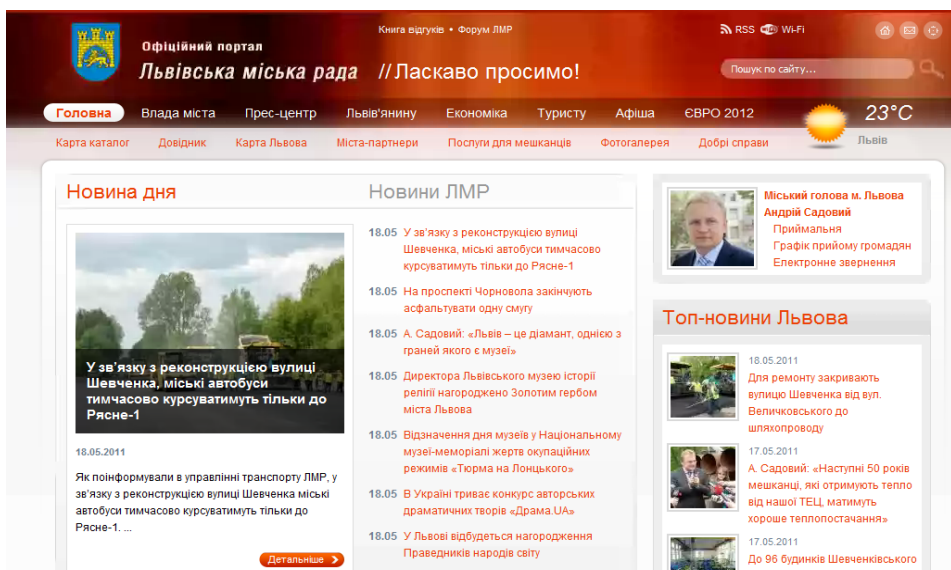

Рис. 1. Загальний вигляд сайту Львівської міської ради

Кожний блок включає в собі інформацію, що стосується конкретного напрямку. Блок "Життя міста" містить інформацію про міські новини, політичну діяльність міста, міські громади тощо. У блоці "Підприємства та бізнес" можна знайти дані про економічну діяльність міста, про діючу інфраструктуру підтримки малого підприємництва, основні підприємницькі структури тощо. Наступний блок – "Гуманітарна сфера" включає освіту, культуру, охорону здоров'я, спорт та історичні пам'ятки. І останній блок "Сервіс та відпочинок" інформує про готелі, торговельні центри, заклади харчування, кінотеатри та міжміський транспорт. Вагомою перевагою даного веб-сайту є посилання на сайт, де розміщені вакансії для працевлаштування. Загалом, наповненість сайту є значно меншою у порівнянні з сайтом м. Львів (рис. 2).

Рис. 2. Загальний вигляд сайту Вінницької міської ради

У порівнянні із вищенаведеними характеристиками веб-сайтів, сайт Тернопільської міської ради за наповненістю зайняв найнижчу позицію. Інформація, яка розміщена на сайті, носить узагальнений характер, немає класифікації інформації та групування її у конкретні блоки. [4] Загалом, конкретної інформації, цінної для туриста, інвестора чи бізнес-одиниць, немає. На сайті розміщуються новини міста, оголошення, існує календар подій, проте інформація оновлюється тільки на поточний тиждень (рис. 3). На сайті є посилання на інші сайти органів місцевої влади, до яких відноситься головне управління статистики у Тернопільській області, сайт Тернопільської обласної ради, сайт ДПА в Тернопільській області тощо. На розглядуваному сайті немає інформації, яка б могла зацікавити туриста. Зокрема, відсутня інформація про визначні місця міста, архітектурні пам'ятки, місця відпочинку, а також розміщення туристичного маршруту. Сайт практично спрямований на жителів самого міста, а більшість інформації носить суто адміністративний характер.

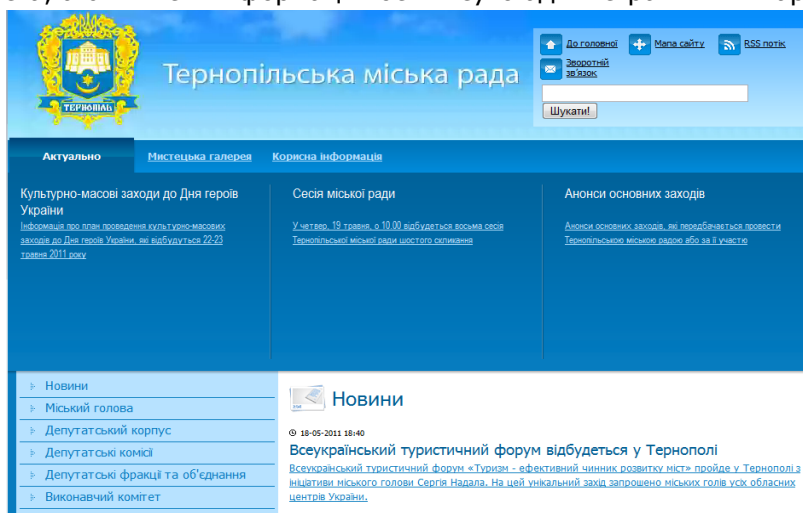

Рис. 3. Загальний вигляд сайту Тернопільської міської ради

Сайт Чернівецької міської ради у рейтингу міст зайняв досить високі позиції завдяки розміщенню значного обсягу інформації. Серед проаналізованих веб-сайтів тільки на сайті м. Чернівці є можливість зміни мови сайту. На сайті розміщена велика кількість інформації щодо діяльності міської ради, зокрема звіти міського голови про розвиток міста за останні роки, чого не було на інших досліджуваних сайтах. Наведено перелік нормативних актів, що регулюють діяльність міської ради, окремим блоком виділена інформація для туристів (рис. 4). Okремо виділено також розділ корисних посилань, де розміщується корисна інформація як для туристів, так і для місцевого населення. Однак серед недоліків слід виділити відсутність чіткого розподілу інформації на блоки, які б цікавили конкретну цільову аудиторію відвідувачів

сайту. Враховуючи розроблену ще у 2006 році Експертним комітетом зі стратегічного планування м. Чернівці "Стратегію підвищення конкурентоспроможності м. Чернівці", можна відзначити, що критичними питаннями, від яких залежить імідж міста, є: розвиток туризму, розвиток інфраструктури для бізнесу та сприятливі умови для залучення інвестицій. У такому випадку доцільно було б переглянути всю структуру сайту міста та розмістити інформацію у три блоки за спрямованістю на різні цільові аудиторії: для туристів, для бізнесу та для мешканців міста.

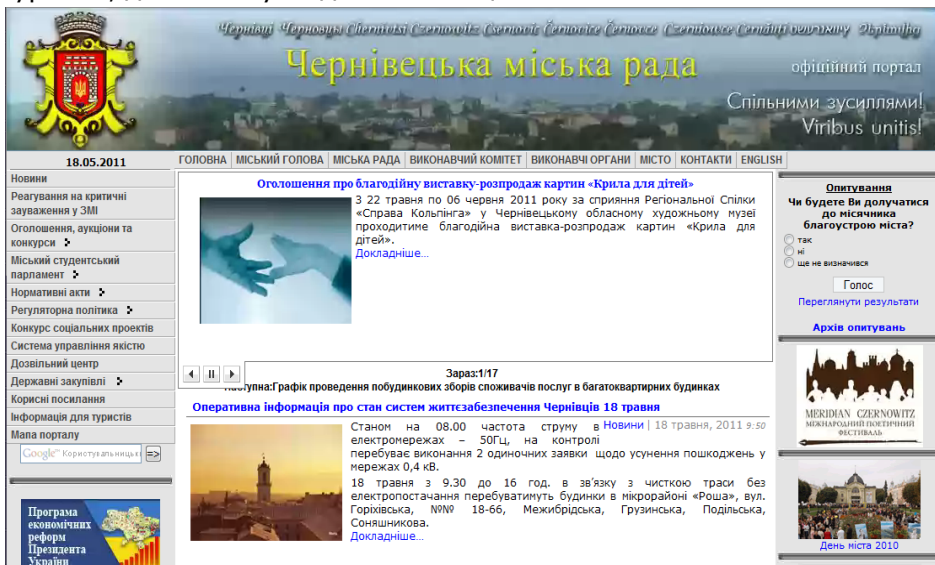

Рис. 4. Загальний вигляд сайту Чернівецької міської ради

Узагальнений порівняльний аналіз сайтів досліджуваних міст наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Інформаційна наповненість сайтів

Назва сайту	Перелік основних блоків сайту	Перелік інформації сайту	Мови сайту
1	2	3	4
Львівська міська рада	Головна Влада міста Прес-центр Львів'янину Економіка Туристу Афіша Євро 2012	На сайті розміщена інформація про: <ul style="list-style-type: none"> • структуру ЛМР, виконавчий комітет, нормативно-правові акти тощо; • новини ЛМР, статті, анонси; • громадські організації, соцзахист, освіту, медицину, комунальні справи; • промисловість, підприємництво, регуляторну політику, тендери, інвестиційну діяльність; • історію міста, визначні пам'ятки, довідник, карта міста; • перелік культурно-розважальних закладів 	Українська

Продовження табл. 1

1	2	3	4
Чернівецька міська рада	Головна Міський голова Міська влада Виконавчий комітет Виконавчі органи Місто	Наповненість сайту формує інформація про: <ul style="list-style-type: none"> • новини міста; • опис виконавчого комітету ради, структурних підрозділів, нормативних актів; • оголошення, аукціони, конкурси; • міський студентський парламент; • систему управління якості; • дозвільний центр; • інформація для туристів 	Українська, англійська
Вінницька міська рада	Життя міста Підприємства та бізнес Гуманітарна сфера Сервіс та відпочинок	Інформація сайту стосується: <ul style="list-style-type: none"> • візитівки міста, історії, символіки; • опису міської громади, громадських організацій; • економіки міста, об'єднань підприємств, підприємств і бізнес-структур; • освіти, культури, символіки міста; • готелів, торговельних центрів, кафе, кінотеатрів, транспорту тощо 	Українська
Тернопільська міська рада	Актуально Мистецька галерея Корисна інформація	Сайт містить інформацію про: <ul style="list-style-type: none"> • оголошення, конкурси, вакансії; • новини; • міського голову; • депутатський корпус; • депутатські комісії; • депутатські фракції та об'єднання; • виконавчий комітет; • структурні підрозділи; • "жителі запитують"; • дозвільно-реєстраційний центр; • нормативні документи 	Українська

Що стосується пошуку інформації, то найлегше знайти потрібну інформацію саме на сайті Львівської міської ради за рахунок ефективного структурування всіх даних. Інформацію на сайтах інших досліджуваних міст також можна знайти без особливих труднощів.

Таким чином, усі вищенаведені інструменти – це інформаційні функції міської влади, які підвищують ефективність діяльності усіх підрозділів муніципалітету. І, незважаючи на розмаїття неофіційних (громадських та комерційних) веб-ресурсів (міських порталів та форумів, туристичних сайтів, соціальних мереж, громадських ініціатив та ін.), міська влада залишається ключовим провідником інформаційної політики міста та інтегратором усіх інформаційних потоків. Саме тому потрібно постійно вдосконалювати та поновлювати інформаційну діяльність муніципальних органів, беручи до уваги досвід інших країн.

На основі проведених досліджень проставлені експертні оцінки критеріїв (від 1 до 5 балів), за якими оцінена ефективність сайту.

Порівняльна оцінка ефективності сайтів

	Чернівецька МР (бал 1-5)	Львівська МР (бал 1-5)	Тернопільська МР (бал 1-5)	Вінницька МР (бал 1-5)
Змістове наповнення сайту	4	5	2	4
Ергономіка сайту	2	4	2	2
Забезпечення зворотності зв'язку	2	4	1	2
Наочність інформації	3	5	2	2
Практичність використання	3	4	3	3
Сума	14	22	10	13

Отже, завдяки проведеним дослідженням було встановлено, що на основі вищезазначених критеріїв сайт Чернівецької міської ради потребує значного вдосконалення. Насамперед це стосується швидкості пошуку інформації (ергономіка сайту) та забезпечення зворотного зв'язку.

Муніципальний веб-сайт має бути порталом, який би надавав підготовлену інформацію про місто для кожного клієнта, а також посилання на інші джерела. На цьому порталі як вітчизняні, так і іноземні відвідувачі повинні мати можливість знайти всю інформацію, яка їм потрібна, а також останні новини стосовно як економічного клімату міста та планів щодо економічного розвитку, так і суспільного життя міста. Веб-сайт має бути "динамічним буклетом", який містить постійно оновлювану інформацію, надає її різними мовами та є зручним у користуванні. Без такого інструменту місто може навіть не потрапити до попереднього довгого списку потенційних місць для інвестування.

Список використаних джерел:

1. Інформаційна відкритість органів місцевого самоврядування [Посібник для муніципальних посадовців]. – Івано-Франківськ: ГО "Агентство з розвитку приватної ініціативи", 2009 – 96 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://rirc.if.ua/doc2/posibnyk.pdf>
2. Офіційний портал Львівської міської ради – Режим доступу: <http://www.city-adm.lviv.ua/>
3. Офіційний портал Вінницької міської ради – Режим доступу: <http://vinnytsya.osp-ua.info/>
4. Офіційний портал Тернопільської міської ради – Режим доступу: <http://www.rada.te.ua/>
5. Офіційний портал Чернівецької міської ради – Режим доступу: <http://chernivtsy.eu/portal/>

UDC 378:004

A.V.Verstiak,Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,
Chernivtsi

UKRAINIAN IT-INDUSTRY CHARACTERISTICS

The main trends and forecasts of Ukrainian IT-market are described in the article. The main attention was paid to ERP-systems. There are suggested strategies in accessing the Ukrainian IT market with a view to minimize potential risks and delays.

Розглянуто тенденції розвитку українського ІТ-ринку. Головна увага приділена дослідженню інформаційних систем управління ресурсами підприємства. Виявлено основні характеристики українського ІТ-ринку та запропоновані стратегії виходу на вищевказані ринки з мінімальними ризиками.